

בס"ד, ט' טבת תשע"ט

לכבוד מע"כ הרבנים הגאונים חברי הבית דין דהתאחדות הרבנים בארה"ב וקנדה ובראשם ידידי הראב"ד הגאון הגדול רבי מנחם זכרי' זילבער שליט"א

קיבלתי המכתב אודות עסק ביש שאירע אצלכם, שבי"ד התירו אשת איש לעלמא בלי גט, משום שקידושיה לבעלה היו קידושי טעות, וע"ז יצאתם במחאה גדולה והינכם קוראים להצטרף אליכם למחות על פירצה באיסור אשת איש שהוא מהחמורה שבחמורות.

הנה אצלינו בבד"צ אנו מורים שאפילו שיש אומדנא שזהו קידושי טעות היא צריכה גט וכדעת כמה מגדולי הפוסקים שמפני חומרא דאשת איש מחמירין ולא סומכין על שום אומדנא כלל, ולכן כשבאו לפנינו עובדות של קידושי שחוק הורינו להחמיר שצריכה גט. אבל בנד"ד א"צ לכך, שברור ופשוט שאפי" אולם הפוסקים הסומכים להקל במקום עיגון גדול להתיר בקידושי טעות בלא גט, יודו שבעובדא דידן אין כלל צד להתירה בלא גט וכמו שיתבאר.

שבנד"ד שגופא דעובדא הכי הוה שבעלה נמנע מלקיים מצות עונה כראוי, ולכן הורו הבי"ד שזהו קידושי טעות, שיש כאן אומדנא דאדעתא דהכי לא היתה מסכימה להתקדש לאדם שלא ינהג עמה עונה כראוי עכת"ד. פשוט שההתר מופרך מעיקרא, שמלבד מה שעיקר הדבר שהורו הבי"ד דניח"ל למיתב ארמלו מלדור עם בעל שאינו נוהג חיי אישות וראוי ולכן הוא אומדנא דמוכח דאדעתא דהכי לא קידשה נפשה. אין לזה שום שורש ויסוד בש"ס ופוסקים, והיא סברת הכרס בלבד, והרי אמרו (יבמות ק"ח:) טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו, ומאן יימר דלא אמרינן נמי דניח"ל למיתב עם בעלה שדר עמה שלא כראוי מלמיתב ארמלו. אבל גם מלבד כ"ז ואפי" יהיבנא כדבריהם מ"מ אין כאן דמיון לקידושי טעות, שקידושי טעות היינו בדבר שידעינן שאילו היה נודע לו מכך היה רוצה שיבטלו מיד הקידושין, וכדוגמת המקדש אשה ונמצאת איילונית שאין לזה רפואה וכ"א מקפיד כשנודע לו מכך לבטל מיד הקידושין. אבל כאן אף אם ניח"ל למיתב ארמלו מלמיתב עם בעל שאינו נוהג חיי אישות כראוי, מ"מ אין אומדנא שאם דרכו לנהוג עמה עונה שלא כראוי היא רוצה לבטל מיד הקידושין, רק שמא כיון שכבר נתקדשה היתה מסכימה שלא לבטל מיד הקידושין ומקוה שתצליח לשנות דעתו ויתנהג עמה כראוי. וכ"ש בנד"ד שחזינן ששהתה עמו כמה שנים אחר

Rabbi Moshe Sternbuch

Chief Rabbi

of the Orthodox Rabbinical Courts
Jerusalem

Rosh HaYeshiva- Ramat Bet Shemesh

משה שטרנבוך

ראב"ד

לכל מקהלות האשכנזים
עיה"ק ירושלים ת"ו

ראש הישיבה ברמת בית שמש

מח"ס מועדים וזמנים ושו"ת תשובות והנהגות ועוד

שכבר ראתה ממנהגו עמה, הרי מוכח שלא רצתה לבטל הקידושין מיד רק קיומה עוד שיחזור ויתנהג עמה כראוי, ולכן פשוט שאי"ז קידושי טעות.

ועוד, שקידושי טעות שייך רק במום שקיים בו בשעת הקידושין ולא במום שנתחדש לאחר הקידושין, ובנד"ד שכל המום הוא מה שנהג עמה אחר הנישואין שלא כראוי (ובשעת הקידושין לא היתה קיימת סיבה שנהג כן), הרי"ז מום שנתחדש אחר הקידושין ולא שייך לבטל הקידושין בגלל זה.

ולכן פשוט וברור שהאשה אסורה להינשא בלא גט, והבי"ד שהתירוה לשוק עליהם נאמר הא דאיתא בגמ' קידושין (ג) שהמורה שאינו בקי בטיב גיטין וקידושין הם קשים לעולם יותר מדור המבול.

כבוד רבני מועדים וזמנים ושו"ת תשובות והנהגות ועוד

Handwritten signature in blue ink.